

[Skytte.]

samvittighed. Det er det synspunkt, som jo er grundlaget for den gældende lov, loven af 20. maj 1933, som tillige er formet på en måde, der skulle udelukke, at unge mennesker ved at angive samvittighedsgrunde skulle slippe billigere med hensyn til opfyldelsen af deres værnepligt end andre unge. Når den højtærede minister tilsidst udtalte frygt for, at dette ville ske, hvis vort forslag gennemføres, må jeg sige, at jeg deler ikke denne frygt. Jeg synes, det er rigtigt, at en lov om værnepligtiges anvendelse til civilt arbejde skal være formet på en sådan måde, at den praktisk taget udelukker misbrug. Det mener jeg den nuværende lov er, og det mener jeg den vil være efter de ændringer, vi har foreslået til den nugældende lovgivning.

Uanset hvordan man ser på værnepligten, må det være en pligt på lige vilkår. Det er min tro, at de unge, der af samvittighedsgrunde ikke ønsker soldateruddannelse, er enige med mig i dette synspunkt. Man ønsker ikke fra den side at slippe billigere end andre unge, og jeg er også overbevist om, at man ikke ønsker følgeskab med unge, der måske kunne se en chance for at komme lettere fra tjenesten ved at foregive samvittighedsgrunde som det, der forbød dem at deltage i soldateruddannelsen. Derfor foresætter det lovforslag, mit parti har fremsat, fremdeles, at unge, der anvendes til civilt arbejde, får en længere tjenestetid, end de, der indkaldes til hær og flåde, normalt har. Det er rigtigt, når den højtærede minister nævner, at der er enkelte afdelinger indenfor hæren og flåden, som har en tjenestetid, der omtrent er på højde med den tjenestetid, de har, som indkaldes til civilt arbejde. Men det ville dog her være rimeligt at gå ud fra en vis gennemsnits-tjenestetid, og den højtærede minister ved, at den nuværende tjenestetid for civilt arbejde ligger ganske betydeligt over denne gennemsnitstid. Vi har fundet, at den ligger urimeligt højt over den militære tjenestetid, hvorfor vi har foreslået den nedsat til 15 måneder, som den tidligere har været. Samtidig foreslår vi, som også ministeren nævnte, at hvis tjenestetiden ved hær og flåde ændres, ændres tjenestetiden for de civilt indkaldte tilsvarende. De, der indtil i dag har søgt overførelse til civilt arbejde, er jo ikke mennesker, der spekulerer i det; det er mennesker, der af religiøse eller af andre fuldgældige og alvorlige grunde finder det uforeneligt med deres samvittighed at deltage i militær uddannelse. Efter min mening vil det være fuldkommen me-

ningsløst, at de skal straffes, fordi deres samvittighed forbyder dem at deltage i militær uddannelse. De fortjener tværtimod al mulig respekt for deres standpunkt. Derfor bedrøver det mig, at den højtærede minister ikke synes, der er begrundelse for nu at nedsætte tjenestetiden.

Ministeren var også inde på spørgsmålet om beskæftigelsen af de unge, og det undrer mig i og for sig, at den højtærede minister er tilfreds med forholdene, som de er i dag. Jeg var af den anskuelse, som jeg iøvrigt troede ministeren delte, at man undertiden har indtryk af, at det, det gælder om i dag, bare er at få de unge beskæftiget i de 18 måneder, tjenesten varer, og så er det, jeg vil ikke sige ligegyldigt, hvordan denne beskæftigelse er, men så er det i hvert fald ret underordnet, hvori den består. Jeg påskønner selvfølgelig den højtærede ministers bestræbelser for at finde produktivt arbejde, men jeg vil sige, at det er næsten umuligt under de nuværende forhold at finde, hvad jeg vil kalde fornuftigt arbejde til de unge. Det er netop en følge af, at de unge skal opholde sig i lejr og skal have deres arbejde i umiddelbar nærhed heraf. Det nævnte den højtærede minister jo også som begrundelse for, at de ikke kunne deltage i nationalmuseets udgravninger. Det er ganske klart, at når det forholder sig sådan, er det begrænset, hvad der er af arbejdsmuligheder. Følgen bliver let, at det arbejde, der udføres, betragtes som nytteløst. Det er i mange tilfælde nytteløst, og det fremmer ikke interessen for arbejdet, hverken hos den værnepligtige eller hos staten.

Det kan tilføjes, at nogen særlig billig måde er det heller ikke. Det ses af, at der på finansloven for 1950—51 er bevilget 860 000 kr. til at holde de nuværende lejre i gang. Enten vi ser det fra samfundets eller de unges standpunkt, er en ændring i højeste grad påkrævet, og trods ministerens betænkeligheder vil jeg dog gerne indtil videre fastholde mit håb om, at man kan finde frem til en mere rationel ordning end den nuværende. Det må kunne lade sig gøre at beskæftige de unge, så det bliver udviklende for dem selv og til gavn for samfundet. Det er det, vi har foreslået i det forslag, der nu foreligger. Vi har her givet eksempler på, hvad vi tænker os, og forsøgt at finde arbejder frem, der normalt kræver statsstøtte for at blive gennemført. Jeg vil tro, at de arbejder, der er nævnt, udmærket kan udføres af de unge, og det vil også være en økonomisk fordel for staten, hvis det sker. Men iøvrigt er det for os